

האם יכול אדם להיעלם בישראל וגברי להשאיר עקבות? איה פלטיאל אחי?

שלים. אני רציתי כל הזמן לנסוע, אבל הייתי עוד קטנה. האמא שלי לא הסכימה. שנתיים לא היינו בירושלים.

★ ★ ★ הפקיד לא ידע

כל הזמן הייתי שואלת את האמא שלי מתי נסע לירושלים? מתי נסע לי ירושלים? אבל לא נסענו. אני למדתי ב"קדימה בבית הספר וגם האח שלי הגדול, עמרם, ואו, בחופש הגדול, כשהייתי בת 12, נסעתי לירושלים.

אמרתי לאמא שלי שאני נוסעת לראות את האחים שלי. היא לא רצתה לתת לי. אמרה שאני עוד קטנה. אבל אני התעקשתי. עד שבסוף היא היתה מוכרחה להסכים. היא נתנה לי כסף לאוטובוס ונתנה לי את הנמיר שעליו היתה הכתובת של המוסד.

יצאתי מקדימה בבוקר השכם. לירושלים באתי לפני הצהריים. במוסד עצמו לא ידעו מה שאני רוצה. אמרתי להם שאני האחות של חיים ופלטיאל שלום שמעה. הפקיד חיפש בספר ואמר לי, הועבר למוסד אחר, בזכרון מאיר שבבני ברק. איפה פלטיאל הם לא ידעו. היה כתוב שם השם שלו, אך הם לא ידעו לאן העבירו אותו.

רציתי לבכות אבל לא בכיתי. רק ישבתי שם על הספסל וחיכיתי. אחר כך אמר לי הפקיד שאולי יותר טוב שאגש למשרד הסעד. הם הביאו את הילדים למוסד. אולי הם יודעים איפה נמצא פלטיאל.

★ ★ ★ הפקידה הזקנה רטנה

לרשם משהו על פסק ואמר לי ששם יסדרו את זה. היתה שם פקידה זקנה. היא חיטטה קצת בתיקים שהיו לה ואמרה ש... אין דבר כזה אצלנו. אנחנו לא מכירים אפילו את השם הזה.

התחלתי לבכות. זו היתה הפסקת צהריים והפקידים הלכו לאכול. אני ישבתי שם וב"כיתי. עד שניגש אלי אחד הפקידים שעבדו שם, הוא נראה כמו עולה ממרוקו או מטוניס, ואמר לי שאחכה. אחרי שכולם יל-כי ייכנס אתי שוב פעם למשרד ויחפש, אולי אפשר יהיה למצוא משהו. כשכולם הלכו נכנסנו עוד פעם למשרד. הפקיד חיפש בכל התיקים הישנים שהיו שם, עד שמצא תיק אחד שהשם של המש-פחה שלנו היה עליו. הוא לקח אותו ושאל אם האבא שלי מת בצפת. אמרתי כן. היו שם כל מיני דברים עלינו. היו שם אפילו כל השמות של המשפחה שלנו. היה כתוב שם גם השם פלטיאל.

הפקיד השביע אותי לא לספר שום דבר לאף אחד ויצאנו. אחרי שחזרו הפקידים

האם יכול אדם להיעלם מבלי להשאיר כל עקבות? במאה העשרים, כה מתוויק כל אזור ואזור מרגע לידתו ועד רגע מותו כאלפי תיקיות, המבוקרות על ידי מוחות אלקטרוניים, אין הדבר מתקבל על הדעת. אולם בישראל, בשנת 1959, מחפשות משפחות לא מעטות את יקיריהן שאבדו מבלי להשאיר כתובת. הן מתרוצצות ממושרד למשרד, תרות אחר סימן החיים האחרון של האדם שנעלם. אולם פקידים מכולבליים, תוקיות בלתי-ערוכות ופתר-רשלנות עומדים כמחסום חי כינון זכין קרוביהן שנעלמו. אין הן יודעות עוד לאן לפנות. מלאי יאוש יושבים בני המשפחה במקומם ומצפים, מצפים לנס שיחזיר להם את אהוביהם. לפני עשר שנים מסרה משפחת שמעה את ילדה פלטיאל בן חמשת החדשים לפקיד משרד הסעד. מאז לא ראה אותו איש מבני המשפחה. התינוק, שכיום, במידה והוא חי, הינו בן עשר שנים, נעלם.

מתייחסת בבכי, סיפרה השבוע שמחה, אחותו בת ה-18 של הילד שאבד, לכתב "העולם הזה":

ארבעה ילדים. את לא יכולה לספל ככולם. תתני לנו את השניים הקטנים ואנחנו נמסור אותם כבר למוסד. חיים היה או בן שנ-תיים. פלטיאל רק בן חמשה חדשים. אולי עוד כמה ימים. האמא שלי לא רצתה.

★ ★ ★ 16 ילדים כאמבולנס

רם באו עוד פעם ועוד פעם. בכל הפעם הביאו לה מתנות ובגדים ואמרו לה שכדאי לה למסור את הילדים שלה למוסד. כאן, כך הם אמרו, הם רק ימותו מרעב. ואם לא מרעב, ימותו ממחלות. אמא שלי זכרה איך מת האבא, אבל היא לא רצ-תה שהילדים יהיו רחוקים ממנה.

לבסוף, אולי אחרי חודשים, היא היתה מוכרחה להסכים. הפקידים אמרו שהיא עושה בסדר. שליליים שלה יהיה טוב במר-סר של ויצ"ו, בירושלים, והיא הסכימה. בא אז אמבולנס גדול ולקח את כל הילדים מהמחנה. היו 16 ילדים. גם האחים שלי נסעו איתם. אמרו לנו שלוקחים אותם למר-סר של התינוקות בירושלים.

האמא שלי היתה שם כמה פעמים, אבל לא הרבה. בדיוק אז עברנו לשיכון שלנו כאן, בקדימה. האמא שלי היתה צריכה לעבוד, להרוחית כסף בשבילנו. לא היה לה לא כסף ולא זמן בשביל לנסוע. אבל לפני שעברנו לשיכון היא היתה שם, במוסד, כמה פעמים. לקחו את כל האמהות מהמחנה בעתלית ושלחו אותן ב"אוטו לירושלים, שיראו איך שהילדים שלהן בסדר. אפילו האחות שהיתה לנו במחנה נסעה איתן. האמא שלי חזרה ואמרה שחיים ופלטיאל בסדר, ושהיא שמחה שיש להם מה ללבוש ומה לאכול ושהם נקיים. אבל בלילה, כל הלילה, היא בכתה. האמא שלי היתה צריכה לעבוד קשה איך שעברנו לקדימה. היא גם לא יודעת עברית והיא לא יכולה לנסוע לבד לירוש-

אף אחד לא יודע איפה הוא. נע-לם ודי. חיפשתי בכל המשרדים. הייתי אצל כל הפקידים שאפשר היה למצוא. הלכ-תי למשרד הסעד, לויצ"ו, למשטרה. שאלתי אותם: איפה פלטיאל? איפה האח שלי? אמרו לי כל מיני דברים. אמרו לי שהעבירו אותו לויצ"ו, העבירו אותו לראשה"עין. אף אחד לא ידע איפה הוא עכשיו.

פקידה אחת אמרה לי איפה הייתם כל הזמן. מה היא יודעת. כשבאו ואמרו לאמא שלי לתת את פלטיאל למוסד, היא לא רצתה. הפקידים הכריחו אותה, אמרו לה שלא יהיה לה מספיק אוכל בשביל הילדים, שהם ימותו מרעב. היא נתנה אותם. את פלטיאל ואת חיים שהיה יותר גדול ממנו בשנתיים. את חיים מצאנו. פלטיאל נעלם. אף אחד לא אומר לנו אם הוא חי ואיפה הוא חי. פשוט אבד ואיננו.

אנחנו באנו מתימן לפני עשר שנים. במחנה העולים נאלוה. שליד עזן, היינו ששה. אבא שלי וזכרוננו לברכה, דוד, אמי רדה סעיד, האחים שלי עמרם, שהוא בן 16 היום, חיים בן 12 ופלטיאל שצריך להיות בן עשר ואני. הביאו אותנו באוירון ללוד ומשם שלחו אותנו ישר למחנה שבעתלית. אבא שלי היה צורף בתימן. כאן הם רצו שהוא יעבוד בטוריה. אחרי ארבעה חדשים הוא קיבל מחלה, שלחו אותו לבית החולים בצפת ושם הוא נפטר. הרופאים אמרו ש-היתה לו שחפת.

אנחנו לא ידענו שהאבא שלנו מת. רק כשהדוד שוקרי, האח של האבא שלי, נסע אליו לבקר אותו בבית החולים בצפת, אמרי לו מה קרה. הראו לו ערימה של בגדים ואמרו: זה מה שנשאר מהאח שלך. הוא חזר אלינו לעתלית וסיפר לנו מה שקרה. בכינו הרבה. רק באנו וכבר אין אבא. ואז התחילו הצרות. הפקידים מהעזרה הסוציאלית באו לאמא שלי ואמרו: את לא תוכלי לתת לחם לילדים שלך. יש לך

האחות

שמחה דויד שמעה (18) שכי-זה כמעט אין נראה אחיה. גם את אחיה חיים לא הכירה בראותה אותו.

מהאוכל, הוא ביקש עוד פעם מהפקידה הזקנה שתחפש. היא לא רצתה והתרגזה ואמרה שאין מה לחפש, שהיא חיפשה ואין שום דבר. הפקיד חיפש קצת עד שמצא את התיק והראה לה. היא היתה מוכרחה לש-ת הזמן? רק עכשיו נזכרתם לחפש אותו? היה כתוב שם השם של פלטיאל, אבל לא היה כתוב שם להיכן שלחו אותו.

★ ★ ★ המוסד היה פגור

זרתי עוד פעם לויצ"ו. אף אחד לא יכול היה לעזור לי. הפקיד אמר לי לבסוף שאולי הכי טוב שאגש למשטרה. הם מספ-לים בדברים כאלה. חזרתי הביתה. במשטרת בית ליד, ליד קדימה, אמרו לנו שיבררו את זה בירושלים. אחרי כמה זמן בא אלינו שוטר ואמר לנו שכפי שהתברר בירושלים, הועבר פלטיאל לבית התינוקות שבראש העין. באותו זמן באה לגור על דגו אשה בשם יונה סינוני שגרה קודם בראשה"עין. כש-שמעה מה שהמשרה סיפרה אמרה לנו כי באמת, כשהיתה בראשה"עין, חיפשו שם את (המשך בעמוד 16)

הבית במקום לקבל בשמחה את פני הסכנים האורחים. ניצבת האם רוח טעיו על מרפסת ביתה הנאה שבשיכון-עולים בקדימה, ממרתת בבכי חנוק. האם האומללה המפרנסת את משפחתה מעבודת כפיים מפרכת במשתלה ליד נתניה, שמחה הבכורה שעדין לא נואשה מלמצוא את האח האבוד, חיים (12) הבן שנמסר יחד עם פלטיאל למוסד והחזרו, ועמרם (16), אינם מבינים כיצד נעלם אחיהם כליל.